

עת"א 39957/11/17 - בוקריס שחר, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 39957-11-17 בוקריס(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר בוקריס שחר,
נגד
המשיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירה נגד החלטת הקצין המוסמך - מפקד מחוז הצפון בשב"ס, שהורה על הפסקה מנהלית של ביצוע עבודות השירות.

במסגרת ת"פ 21297/08/14 נגזר דינו של העותר לעונש מאסר של 4 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, לאחר שהורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, סיוע להחזקת סם, החזקת סם לצריכה עצמית, הפרת הוראה חוקית, השתתפות בהתפרעות וניסיון תקיפה.

נימוקי העתירה

- העתירה מוגשת מטעמי צדק ומשיקולים אנושיים. העותר ריצה את רוב תקופת המאסר בעבודות שירות, כפי שנגזר עליו, אולם מסיבות אישיות נכפה עליו להפסיק את ריצוי עבודות השירות, זאת כדי להפחית נזק צפוי ובלתי הפיך שיוביל להידרדרות נוספת בחייו.
- העותר נקלע למצב כלכלי קשה. עסקו קרס. הוא מנהל הליכי גירושין.
- העותר אמנם לא פעל על פי הוראות והחלטת הממונה, אולם לא היתה לו ברירה אלא להפסיק את ביצוע עבודות השירות.
- העותר משוכנע שהאינטרס הציבורי לא ייפגע, אם העתירה תתקבל ותינתן הוראה לאפשר לו להשלים את ביצוע עבודות השירות. ההחלטה תאזן בין האינטרס הציבורי ובין הנסיבות האישיות של העותר.

כתב התשובה

עמוד 1

- לעותר הובהרו הכללים והתנאים לריצוי עבודות השירות עוד בטרם החל בריצוי. ביום 20/12/16, בתום ראיון שנערך עמו, חתם העותר על הכללים והתנאים לביצוע עבודות השירות.
- במהלך דצמבר 2016 נעדר העותר פעמים רבות ממקום עבודות השירות ללא כל הצדקה. בעקבות היעדרויות זמן העותר למס' שיחות ברור ואזהרה.
- לאחר שהעותר נעדר במהלך חודש פברואר 2017, 12 יום, נערכה לו שיחת ברור ביום 12/2/17. בשיחה טען העותר כי היעדרויותיו הן על רקע מצב כלכלי קשה והתחייב להמציא אישורי מחלה. העותר הוזהר בחומרה וזומן לשימוע מותנה ליום 15/3/17.
- בחודש מרץ 2017 נעדר העותר 8 ימים. נערכה לו שיחת ברור נוספת ביום 13/3/17. בתום הברור הוחלט על דחיית מועד השימוע תוך שהעותר הוזהר לבל ישוב להיעדר ממקום העבודה.
- גם אחרי שיחת ברור זו המשיך העותר להיעדר. במהלך חודש אפריל 2017 נעדר העותר 12 ימים.
- העותר זומן שוב לשיחת ברור שנערכה ביום 18/5/17. גם בשיחה זו נימק העותר את היעדרויותיו במצב כלכלי קשה. העותר הוזהר וזומן לשימוע ליום 7/6/17. העותר המשיך בשלו. נעדר 11 ימים בחודש יוני 2017, ובחודש יולי לא התייצב כלל.
- לאחר ששיחות הברור לא הועילו ולאחר שהזימון לשימוע נדחה מס' פעמים על מנת לתת לעותר הזדמנות נוספת, נשלח לעותר זימון לשימוע בדואר רשום לכתובת שמסר, אך דבר הדואר חזר בציון "לא נדרש".
- ביום 7/8/17 נערך לעותר שימוע בהעדר. הומלץ על הפסקה מנהלית. ביום 8/8/17 החליט מפקד המחוז להפיק את עבודות השירות.
- לעותר ניתנו הזדמנויות רבות, חוזרות ונשנות, לבצע את עבודות השירות כפי שנגזר עליו, אולם פעם אחר פעם הפר העותר את התנאים, נעדר מעבודות השירות למרות שיחות הברור והאזהרות שהוזהר.

דין

בחוות הדעת שהוגשה לבית המשפט שגזר את דינו, מציין הממונה כי הנאשם הביע את הסכמתו לריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות והוסברו לו תנאי הריצוי (סעיף 3 לחוות הדעת). לאחר בדיקה נקבע כי הנאשם יכול לעבוד בכל עבודת שירות ללא הגבלה.

הממונה ביקש להזהירו כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלה עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת התקופה במאסר בפועל.

בסעיף 1 לגזר הדין מיום 21/3/16 הזהיר בית המשפט את העותר במיוחד מפני הפסקה מנהלית של עבודות השירות בהתקיים התנאים המפורטים בסעיף 51ט לחוק העונשין, בנוסף לאזהרות אחרות בשל עברו הפלילי. בגזר הדין נדרש העותר להתייצב לביצוע עבודות השירות ביום 14/8/16.

העותר ביקש לדחות את ביצוע עבודות השירות בנימוק שמס' חודשים לפני בקשת הדחייה הוא שכר חנות לממכר מוצרי מזון. הוא משלם דמי שכירות והוצאות שוטפות בסכום גבוה. העסק עובד בתקופת הקיץ בהיקף גדול יותר ועל כן התבקשה הדחייה.

בית המשפט נעתר לבקשתו והורה על דחיית ביצוע עבודות השירות ליום 20/12/16.

ביום 20/12/16, במסגרת ראיון הקבלה לעבודות השירות, חתם העותר על הכללים לביצוע עבודות השירות לאחר שקיבל הסבר כללי ולאחר שהתחייב לעבוד על פי הכללים.

ביום 12/2/17 נערכה שיחת ברור בנימוק: **"מאז הוצב לעבודה החל מיום 22/12/16 התייצב ל - 4 ימי עבודה בלבד ומאז נעלמו עקבותיו. טען שהיה חולה, אך לא שלח מסמכים וגם לא הביא איתו מסמכים לשיחת הברור. התייצב לשיחת הברור לאחר שלמועד קודם לא התייצב."**

בתגובתו לטענות, אמר העותר: **"בשנה האחרונה הפסדתי שני מיליון ₪. אני מצטער ואביא את כל האישורים הרלוונטיים"**.

עורך הברור ציין כי העו"ש זומן לוועדות רפואיות, אך לא התייצב. טען מס' פעמים למחלה, אך לא הציג אישורים, לא תמיד עונה לטלפון.

העותר הוזהר בחומרה. ניתנה לו הוראה לחזור לעבודות השירות במשטרת תחנת צפת החל ממחרת יום שיחת הברור, הוא הוזהר כי במידה ויעדר יופסקו עבודות השירות עד השימוע. העותר קיבל זימון לשימוע וניתנה לו הזדמנות נוספת.

העותר חתם על קבלת ההזמנה לשימוע, ביום 12/2/17, במעמד עריכת שיחת הברור. בטופס ההזמנה פורטו העובדות בגינן מומלץ על הפסקת ריצוי עבודות השירות והעותר קיבל הסבר מפורט על הזימון, הוסבר לו שזכותו ואף מומלץ לו שיגיע עם עו"ד במועד השימוע. כמו כן, הוסבר לו כי במידה ולא יתייצב, יערך שימוע בהעדרו. כמו כן, הוסבר לעותר שיש באפשרותו לפנות באופן עצמאי לסניגוריה הציבורית בבקשה לקבלת ייצוג. מועד השימוע נקבע בהזמנה ליום 15/3/17.

ביום 13/3/17 נמסרה לעותר הזמנה נוספת לשימוע ליום 5/4/17. העותר חתם גם על הזמנה זו. בהזמנה צוין כי לעותר נקבע שימוע מותנה ליום 15/3/17, אך לאור שיפור שחל בתפקודו הוחלט לדחות את מועד השימוע.

ביום 18/5/17 נערכה עם העותר שיחת ברור נוספת בשל המשך היעדרויות מהעבודה ללא אישור, איחורים לעבודה למרות שידע כי הוא מוזמן לשימוע.

תגובת העותר בשיחת הברור: **"יש לי עסק פרטי והעסק במצב קשה. אני חייב להיות שם. אני מתחייב להגיע לעבודה בשעות המתאימות ללא איחורים וחסורים"**.

העותר הוזהר שוב וזומן לשימוע לחודש 06/2017. ניתנה לעותר הזדמנות נוספת לשוב לעבודה.

כעולה מ"טופס התייצבות לעבודה" המשיך העותר להיעדר. העותר חתם על ההזמנה לשימוע ליום 7/6/17.

מועד השימוע נדחה שוב לאור שיפור יחסי בהתנהלותו של העותר.

משהמשיכו ההיעדרויות והאיחורים נשלחה לעותר ביום 3/7/17 הזמנה לשימוע שנקבע ליום 2/8/17, לכתובת שמסר לממונה: "בית מס' 53, מיקוד 13805, ביריה".

העותר לא התייצב לשימוע. עורך השימוע המליץ על הפסקת עבודות השירות. ההמלצה נומק כמפורט בטופס ההמלצה.

ביום 8/8/17 חתם מפקד המחוז על ההחלטה המנהלית להפסקת עבודות השירות. הודעה על ההחלטה נשלחה לעותר ביום 10/8/17.

העותר לא טען נגד ההזמנה לשימוע, לא טען כי לא זומן ולא טען כנגד עריכת השימוע בהעדרו. טענותיו התמקדו מדוע אין להורות על הפסקת עבודות השירות. לטענתו, הסיבה לאי התייצבותו לעבודות השירות היא משום שהוא נקלע למצב כלכלי קשה ועסקו קרס. זאת בנוסף לכך שהוא מצוי בהליך גירושין. נימוקים אלה הביאו להיעדרותו מחוסר ברירה.

עבודות שירות אינן "תכנית כבקשתך".

הנימוק של פתיחת עסק חדש ומצב כלכלי הביא את בית המשפט שגזר את דינו לדחות, לבקשת העותר, את מועד תחילת ריצוי עבודות השירות בכ - 5 חודשים.

העותר בחר להיעדר ללא קבלת רשות. לעותר ניתנו הזדמנויות רבות ואף חריגות כדי להביאו לביצוע עבודות השירות, אך הוא פירש את הנכונות לבוא לקראתו באופן מעוות.

העותר הפר את כללי השירות ואת תנאי השירות באופן בוטה, ממושך ורציף.

סעיף 1. יג' ל"כללים והוראות לעבודות שירות - תנאי ריצוי" עליהם חתום העותר קובע כי מסמכים מטעם הממונה יועברו לכתובת שעליה הצהיר עובד השירות ועל עובד השירות לקבל את דבר הדואר לרשותו.

אין להלום טרחת אין קץ לרשויות בשל הפרות על ידי עובד שירות, על ידי הכבדה חוזרת ונשנית. הגמישות הינה מוגבלת, בהיות עבודות השירות סוג של מאסר בפועל (רע"ב 1684/13 עראר נ' מ"י). גזר הדין הפלילי הוא המכריע וסוגיות הקשורות בנסיבות אישיות צריכות לבוא בפני בית המשפט הפלילי בטרם ייגזר הדין, ובמקרה דנן הובאו בחשבון על ידי בית משפט השלום.

העותר העדיף את הטיפול בענייניו הכלכליים על פני חובתו לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות ולא הפנים את חובתו זו למרות רוחב הלב שגילה כלפיו הממונה במתן ההזדמנויות החוזרות ונשנות.

סיכומם של דברים, לא מצאתי פגם או חוסר סבירות בהחלטה המנהלית.

אני דוחה את העתירה.

העותר יתייצב לריצוי יתרת מאסרו, על פי חישוב שיערוך הממונה, בבית המעצר קישון, ביום 31/12/17, עד השעה 09:00.

ניתנה היום, ח' טבת תשע"ח, 26 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.